

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Англійська мова та зарубіжна література
Спеціальність	014 Середня освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Тичініна Альона Романівна – к.ф.н., доцент, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286
Контактний тел.	+380992255201
E-mail:	a.tychinina@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5718
Консультації	За попередньою домовленістю

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Теорія літератури» призначена для підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Англійська мова та зарубіжна література» спеціальності «Середня освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Цей освітній компонент постає невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх фахівців – вчителів / викладачів англійської мови та зарубіжної літератури, оскільки дозволяє оволодіти методологічно аргументованим корпусом найактуальніших аспектів теорії літератури, сприяє розумінню сутності літератури, її специфіки, функцій, взаємозв'язків із мовою. Теорія літератури формує навички компетентного погляду на літературний процес, дає знання алгоритмів, методів і прийомів видів аналізу літературних творів (структурного, цілісного, герменевтичного, рецептивного та ін.) різних родів, видів та жанрів. Дисципліна сприяє реалізації як педагогічної, так мовно-літературної складової освітньо-професійної програми, розвиває наукові пріоритети й розширює уявлення про наукові (літературознавчі) школи.

Мета: ознайомити здобувачів із фундаментальними засадами теорії літератури, провідними концепціями та найактуальнішими методологічними тенденціями, сформулювати знання, вміння і навички професійного аналізу літературних текстів з усвідомленням епістемологічного контексту й особливостей літературного процесу.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ НАУКИ ПРО ЛІТЕРАТУРУ. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТЕОРЕТИКО-ЛІТЕРАТУРНІ КАТЕГОРІЇ	
Тема 1	Сутність науки про літературу. Онтологія мистецтва. Специфіка літератури

	як виду мистецтва. Теорія літератури у ЗЗСО та ЗВО.
Тема 2	Художній образ: система образів літературного твору, персонаж, герой, наратор, дійова особа, персоносфера.
Тема 3	Зміст і форма як літературознавчі категорії.
Тема 4	Тема, ідея, мотив, проблема, конфлікт.
Тема 5	Хронотоп. Фабула і сюжет. Наратив. Композиція й архітектоніка.
Тема 6	Тропи і фігури у літературному тексті. Фоніка, строфіка, поетична метрика.
Тема 7	Специфіка літератури як жанрово-родової системи. Проблеми літературної генології. Епос. Лірика. Драма.
Тема 8	Вивчення літературного процесу у ЗЗСО та ЗВО (становлення, деформація та зміна стильових напрямів). Традиції і новаторство. Літературний канон. Національна специфіка літератури. Взаємодія літератур, літературні впливи, запозичення, аналогії і типологічні збіги.
МОДУЛЬ 2. ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИКА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ЛІТЕРАТУРНОГО ТЕКСТУ У ЗЗСО ТА ЗВО	
Тема 1	Динаміка розвитку науки про літературу від Античності до XX ст.
Тема 2	Сучасна методологія інтерпретації літературного тексту.
Тема 3	Біографічний метод. Культурно-історична школа. Історична поетика. Теоретична поетика.
Тема 4	Методика компаративного й імагологічного аналізу. Українська культура й література крізь призму архетипів та національних стереотипів.
Тема 5	Герменевтичний та рецептивний аналіз.
Тема 6	Структуралізм, постструктуралізм, деконструкція та наратологія.
Тема 7	Постколоніальні та гендерні студії.
Тема 8	Метатекстуальність, паратекстуальність, архітектуальність, інтертекстуальність, інтермедіальність літератури.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

- *Інноваційні технології навчання:* модульне навчання, дистанційне навчання, контекстне навчання, імітаційне навчання, проблемне навчання.
- *Підходи до навчання:* діяльнісний, системний, компетентнісний, особистісно-орієнтований, синергетичний.
- *Принципи навчання:* демократичності, добровільності, рівноправності, поваги до особистості при дотриманні окреслених норм (правил, вимог, обов'язків), ціннісних орієнтирів кожної зі сторін, що передбачає активну взаємодію у реалізації спільних освітніх завдань при відповідальності кожного за отримані результати.
- *Методи навчання:*
 - словесні: навчальна лекція, бесіда, розповідь, пояснення, опрацювання дискусійних питань (метод визначення позиції, відстоювання заданої позиції, зміна позиції, порівняння альтернативних позицій, дискусія, дебати, диспути);
 - наочні: демонстрація, ілюстрація; дослід,
 - методи наукового пізнання: індукція, дедукція; традукція;
 - методи навчання за характером пізнавальної діяльності здобувачів освіти: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький;
 - активні методи: дидактичні ігри, аналіз конкретних ситуацій, вирішення проблемних завдань, мозкова атака, незавершені ідеї, case-метод).

— кооперативні методи навчання: парне навчання, ротаційні трійки, карусель, робота в малих групах, діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації, коло ідей, акваріум, загальне коло, мозаїка, дерево рішень.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: формами поточного контролю є усна чи письмова відповідь студента, тестування, есе, проєкт.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни є принциповою і регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskohonatsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Academia.edu. URL: www.academia.edu
2. ARCher – інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://archer.chnu.edu.ua>
3. DIASPORIANA. Електронна бібліотека. URL: <http://diasporiana.org.ua>
4. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=ru&authuser=2>
5. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/home.uri>
6. Web of Science. URL: <https://access.clarivate.com/login?app=wos&alternative=true&shibShireURL=https://www.webofknowledge.com/&shibReturnURL=https://www.webofknowledge.com/&mode=3DNextgen%26action%3Dtransfer%26path%3D%252Fwos%252Fwoscc%252Fbasic-search%26DestApp%3DUA&referrer=mode%3DNextgen%26path%3D%252Fwos%252Fwoscc%252Fbasic-search%26DestApp%3DUA%26action%3Dtransfer&roaming=true>
7. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Zubrytska_Mariia/Antolohiia_svitovoi_literaturno-krytychnoi_dumky_XX_st/
8. Зарубіжна література в школах України: всеукраїнський науково-методичний журнал. URL: <https://zl.kiev.ua>
9. Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. URL: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/publikatsii>
10. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Питання літературознавства: науковий журнал. URL: <http://pytlit.chnu.edu.ua/index>
12. Слово і Час: академічний науково-теоретичний журнал. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal>
13. Сторінка курсу на сайті Moodle. URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5718>

14. Читиво. Електронна бібліотека. URL: <http://chtyvo.org.ua>

*Детальна інформація щодо вивчення курсу «Теорія літератури» висвітлена у
робочій програмі навчальної дисципліни
(<https://englishdept.chnu.edu.ua/media/lqlbfly/07-teoriia-literatury.pdf>)*